

Svar på skriftligt spörsmål om coronavaccinationer av de anställda inom socialvården och hälso- och sjukvården och om deras arbetarskydd

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spörsmål SS 43/2021 rd undertecknat av riksdagsledamot Mia Laiho /saml:

Har regeringen övervägt vaccinationen av hela social- och hälsovårdspersonalen som utför direkt klientarbete,

hur har arbetssäkerheten för yrkesutbildade anställda som utför direkt patientarbete säkerställts,

om beredskapslagen måste tas i bruk, åläggs ovaccinerade anställda att delta i undersökningar och vård av eventuella coronapatienter,

ämnar regeringen komplettera sammansättningen av den nationella expertgruppen för vaccinationsfrågor med representanter för mun- och tandvården,

varför har personal inom mun- och tandvården som i sitt arbete exponeras för smittspridande aerosoler inte beaktats i vaccinationsordningen,

hur har regeringen tagit hänsyn till vaccinationerna och arbetssäkerheten för studerande som utför patientarbete, och

hur säkerställer regeringen att ovaccinerad social- och hälsovårdspersonal inte sprider smittan till patienter?

Som svar på detta spörsmål anför jag följande:

Enligt Finlands covid-19-vaccinationsstrategi är syftet med vaccinationer att minska sjukdoms-
bördan, förhindra dödsfall och förlust av livslängd samt att trygga hälso- och sjukvårdens bärkraft. Vacciner kommer att tillhandahållas gratis till alla som vill ha dem och som inte har hälso-
mässiga hinder för vaccination.

Enligt statsrådets förordning om frivilliga covid-19-vaccinationer (1105/2020) ges vaccinationer till olika befolkningsgrupper i följande ordning: 1) sådan personal inom social- och hälsovården som hänför sig till undersökning av, direkt vård av eller omsorg om personer som har insjuknat eller som med fog misstänks ha insjuknat i sjukdomen covid-19 eller som ger annan brådskande vård samt personal och boende vid socialvårdens verksamhetsenheter för boende-service för äldre

och för institutionsvård för äldre, 2) personer som har fyllt 70 och äldre, 3) personer med sjukdomar som ökar risken för allvarlig covid-19-sjukdom, 4) andra personer än de som avses i punkterna 1–3.

Kommunen ska enligt 45 § i lagen om smittsamma sjukdomar (1227/2016) ordna allmänna frivilliga vaccinationer, vars avsikt är att skydda mot covid-19-sjukdomen. Institutet för hälsa och välfärd ska se till att vacciner levereras och sakkunnigstöd tillhandahålls för kommuner. Enligt 44 § i lagen styr Institutet för hälsa och välfärd genomförandet av det nationella vaccinationsprogrammet och andra allmänna vaccinationer samt följer upp genomförandet och verkningarna av dem. Som nationell sakkunniginrättning för bekämpningen av smittsamma sjukdomar styr och stöder Institutet för hälsa och välfärd som självständig och behörig myndighet bekämpningen av smittsamma sjukdomar i kommunerna.

I de preciserande anvisningarna om vaccinationsordningen som Institutet för hälsa och välfärd utfärdat prioriteras personal som undersöker och vårdar patienter som insjuknat av coronaviruset, äldre och medicinska riskgrupper med en risk för den allvarliga sjukdomsvarianten. Hela personalen inom social- och hälsovården vaccineras i den ordning som fastställs i den ovan nämnda förordningen och anvisningarna. Enligt vaccinationsstrategin tillhandahålls vacciner gratis till alla som vill ha dem och som inte har hälsomässiga hinder för vaccination. Yrkesutbildade anställda inom mun- och tandvården vaccineras enligt riskbedömningen som övriga anställda inom social- och hälsovården. Alla anställda inom social- och hälsovården arbetar inte med coronapatienter. Det finns skäl att fortsätta förebyggande åtgärder under alla förhållanden.

Institutet för hälsa och välfärd tillsatte en nationell expertgrupp för vaccinationsfrågor, vars sammansättning fastställts i de verksamhetsprinciper som gäller för gruppen. Institutet för hälsa och välfärd ber om förslag på expertmedlemmar utanför institutet så att organisationsintressentgrupper som är viktiga för vaccinationsprogrammet blir hörda och så att gruppen har en multiprofessionell representation. Vid behov kan gruppen även kalla observatörer eller externa experter till mötena.

Arbets säkerheten för yrkesutbildad personal som utför direkt patientarbete har tryggats bland annat genom Arbetshälsoinstitutets omfattande anvisningar och arbetsplats specifika instruktioner samt skydd som en del av det vanliga arbetarskyddet och hygienarbetet som effektiviserats i och med epidemiläget. Anvisningen från Institutet för hälsa och välfärd för enheter inom mun- och tandvård under covid-19-epidemin uppdaterades den 16 februari 2021. Anvisningen är i linje med de anvisningar om skydd inom mun- och tandvård som Världshälsoorganisationen och Europeiska centrumet för förebyggande och kontroll av sjukdomar utfärdat. Arbets säkerheten för studerande som utför patientarbete som praktikanter eller vikarier har beaktats på samma sätt som för den fast anställda personalen.

Enligt 17 § i lagen om smittsamma sjukdomar ska verksamhetsenheter inom hälso- och sjukvården och socialvården systematiskt bekämpa vårdrelaterade infektioner. Åtgärderna ska samordnas med de åtgärder för främjande av patientsäkerheten som anges i 8 § i hälso- och sjukvårdslagen. Förebyggande av vårdrelaterade infektioner ingår i yrkeskompetensen hos anställda inom social- och hälsovården.

Helsingfors 9.3.2021

Familje- och omsorgsminister Krista Kiuru